

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 23/2024)

София, 19 юни 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 13.06.2024 г.	3
1.1	Реколта от есенници	3
1.2	Засети площи с основни пролетници.....	4
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 13.06.2024 г.

1.1 Реколта от есенници

Жътвата на пшеница и ечемик - реколта `2024 стартира по-рано в сравнение с предходната година. По оперативни данни, към 13 юни 2024 г. са прибрани 17,1 хил. тона пшеница и 54,2 хил. тона ечемик. Засега средният добив от пшеница възлиза на 476 кг/дка, а този от ечемик – на 532 кг/дка.

При площите за реколтиране с ечемик (вкл. пролетен) и тритикале се наблюдава увеличение съответно с 35% и 24,8% спрямо същия период на 2023 г. По-малко на годишна база са площите с пшеница (с 4,1%), маслодайна рапица (с 21,1%) и ръж (с 18,1%).

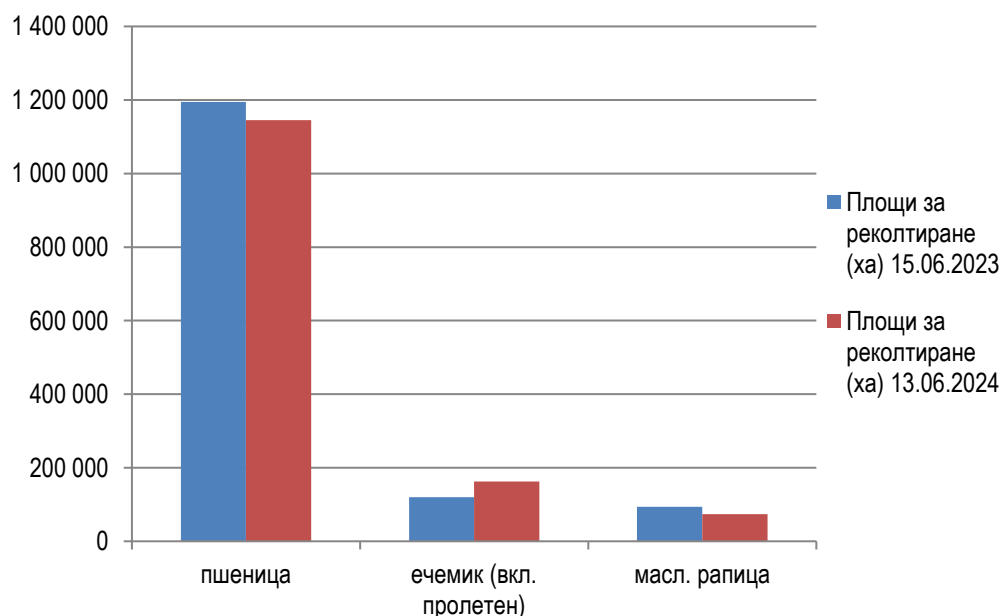
Реколта от есенници към 13.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	1 194 346	1 145 189	-	3 601	-	17 136	-	476	-4,1%	-	-	-
ечемик (вкл. пролетен)	120 184	162 237	-	10 175	-	54 160	-	532	35,0%	-	-	-
масл. рапица	93 779	74 027	-	-	-	-	-	-	-21,1%	-	-	-
ръж	7 479	6 122	-	-	-	-	-	-	-18,1%	-	-	-
тритикале	13 395	16 717	-	-	-	-	-	-	24,8%	-	-	-

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 13.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед са малко над нивото отпреди една година (+0,5%), а тези с царевица за зърно - с 1,9% по-малко.

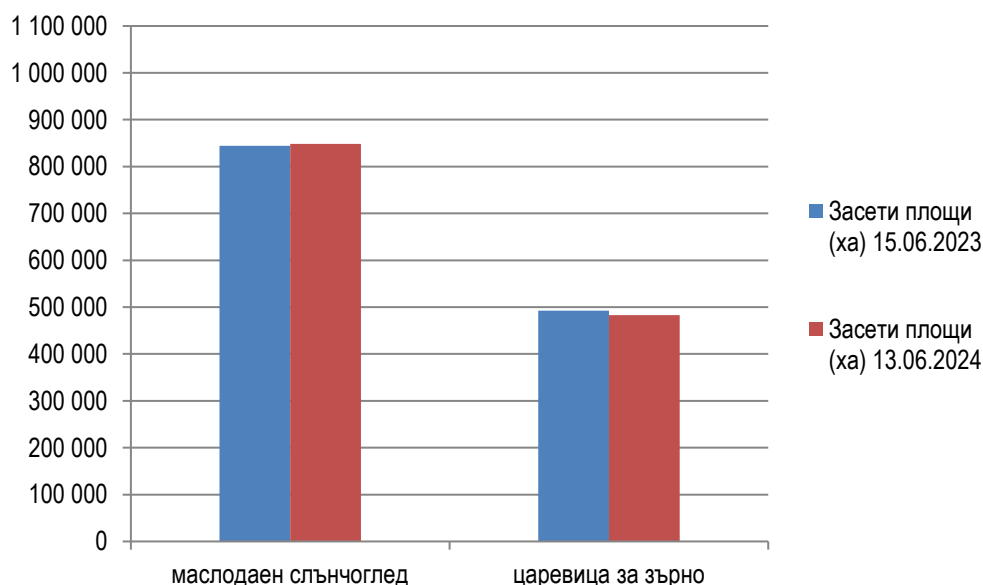
Разсадените площи с тютюн от типовете „Вирджиния“ и „Бърлей“ изпреварват миналогодишните респективно с 27,1% и 38,8%, докато при тип „Ориенталски“ е налице несъществено изоставане – с 0,6%.

Засети площи с пролетници към 13.06.2024 г., ха

	15.06.2023	13.06.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	844 588	848 531	0,5%
царевица за зърно	492 581	482 991	-1,9%
тютюн Ориенталски	2 175	2 162	-0,6%
тютюн Вирджиния	303	385	27,1%
тютюн Бърлей	139	193	38,8%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 13.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Последните оперативни данни сочат увеличение на откритите площи, засадени с домати, пъпеши и дини, съответно с 8,7%, 39,1% и 41,7% спрямо година по-рано. По-малко са засадените площи на открито с пипер (с 2,7%), ягоди (с 3%), зеле (с 11,9%), краставици (с 20,3%) и картофи (с 24,1%).

При значително по-бърз темп на прибиране на продукцията през настоящата кампания, към момента добитите количества картофи и зеле са респективно около два пъти и с 58% над нивата отпреди една година. При ягодите също се наблюдава съществено увеличение - с 18,8%, предимно заради по-високия среден добив от декар.

Общото производство на домати и краставици в оранжерии от началото на 2024 г. досега е съответно със 7,5% и 26% повече на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 13.06.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	6 316	4 794	172	337	2 843	5 988	1 653	1 777	-24,1%	95,9%	110,6%	7,5%
Зеле	310	273	56	88	1 059	1 673	1 891	1 901	-11,9%	57,1%	58,0%	0,5%
Дини	3 165	4 484	-	-	-	-	-	-	41,7%	-	-	-
Пъпеши	1 781	2 477	-	-	-	-	-	-	39,1%	-	-	-
Пипер на открито	1 860	1 810	-	-	-	-	-	-	-2,7%	-	-	-
Домати на открито	1 375	1 494	-	-	-	-	-	-	8,7%	-	-	-
Краставици на открито*	266	212	-	4	-	12	-	300	-20,3%	-	-	-
Ягоди на открито	877	851	749	779	4 029	4 785	538	614	-3,0%	4,0%	18,8%	14,1%
Домати в оранжерии	383	364	149	180	5 389	5 792	3 617	3 218	-5,0%	20,8%	7,5%	-11,0%
Краставици в оранжерии	258	252	167	203	9 575	12 066	5 734	5 944	-2,3%	21,6%	26,0%	3,7%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

На този етап прибраните количества череша, малини, вишни и кайсии са в пъти над отчетените по същото време на 2023 г. Това е свързано с по-ранния старт на беритбената кампания тази година и отчетения засега по-висок среден добив от декар (с изключение на вишните).

Площи и производство от трайни насаждения към 13.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
кайсии	2 796	2 752	5	174	21	833	420	479	-1,6%	3380,0%	3866,7%	14,0%
череша	10 475	10 259	1 921	6 268	7 745	29 129	403	465	-2,1%	226,3%	276,1%	15,4%
вишни	1 252	1 187	4	200	18	599	450	300	-5,2%	4900,0%	3227,8%	-33,3%
малини	1 831	1 760	4	19	7	54	175	284	-3,9%	375,0%	671,4%	62,3%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

През изминалата седмица започна реколтирането на площите с праскови в областите Бургас и Пловдив.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към средата на м. юни 2024 г. продукцията от маслодайна роза е в размер на 16,3 хил. тона - с 61,3% повече спрямо година по-рано, в резултат на съчетание от по-голям размер реколтирани площи (+12,8%) и по-висок среден добив от декар (+42,7%).

Площи и производство от етерично-маслени култури към 13.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	15.06.2023	13.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 668	4 793	4 235	4 779	10 110	16 306	239	341	2,7%	12,8%	61,3%	42,7%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 19/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 12 юни 2024 г. се отчита леко седмично увеличение на цените на пшеницата (с 0,3% за хлебната и с 0,6% за фуражната) и царевичата (с 0,6%). Без промяна остават цените на ечемика и слънчогледа.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 12.06.2024 г., лв./тон без ДДС

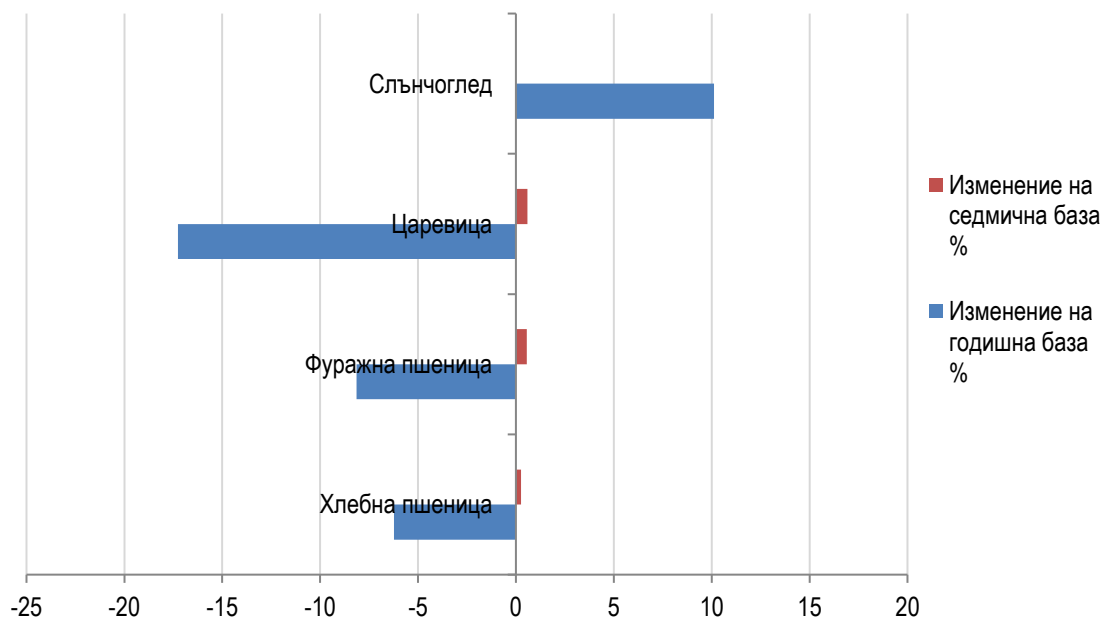
	14.06.2023	05.06.2024	12.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	417	390	391	-6,2	0,3
Фуражна пшеница	393	359	361	-8,1	0,6
Ечемик	*	345	345	-	0,0
Царевича	417	343	345	-17,3	0,6
Слънчоглед	702	773	773	10,1	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

На годишна база, зърнените култури са поевтинели както следва: царевица - със 17,3%, хлебна пшеница – с 6,2% и фуражна пшеница – с 8,1%. Същевременно, цената на слънчогледа бележи ръст от 10,1%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 12.06.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата в страната се наблюдават разнопосочни седмични ценови колебания. Средните цени на едро на оранжерийните краставици, зелето, картофите и черешите намаляват от 2,8% до 18,5% спрямо предходната седмица, докато оранжерийните домати, вносните краставици и ябълките поскъпват, респективно с 11,1%, 1,6% и 5,3%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 14.06.2024 г., лв./кг

	16.06.2023	07.06.2024	14.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,41	1,33	1,22	-13,5	-8,3
домати (оранжерийни)	2,93	2,43	2,70	-7,8	11,1
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,47	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	2,40	2,14	2,08	-13,3	-2,8
краставици (внос)	2,05	1,86	1,89	-7,8	1,6
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	1,00	0,83	0,79	-21,0	-4,8
дини	*	*	*	-	-

	16.06.2023	07.06.2024	14.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	4,70	4,21	3,43	-27,0	-18,5
ябълки (внос)	1,82	1,71	1,80	-1,1	5,3
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към средата на м. юни 2024 г. основните плодове и зеленчуци се търгуват на по-ниски цени, отколкото по същото време на миналата година, като поевтиняването е в широките граници от 1,1% (вносни ябълки) до 27% (череша).

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 14.06.2024 г.

